

برنامه ریزی درسی درس بیماریهای سیستمیک ۲

تهیه و تنظیم

دفتر مطالعات و توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی

با همکاری

اساتید محترم گروه آموزشی بیماریهای دهان

dentedo@sums.ac.ir

سال تحصیلی: 1401-1402

COURSE PLAN

درس بیماریهای سیستمیک ۲

مقطع : دکترای حرفه ای دندانپزشکی

تعداد واحد : ۱ واحد (۲۱ ساعت)
پیشنیاز : سیستمیک ۱ نظری

مسئول برنامه : گروه آموزشی بیماریهای دهان

نوع درس:

علوم پایه اجباری اختصاصی نظری اجباری اختصاصی عملی اختصاصی اختیاری عمومی کارگاهی کارورزی

* عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱) آشنایی با غدد داخلی (دیابت، تیروئید، آدرنال) تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۲) آشنایی با بیماریهای کلیه، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۳) آشنایی با آلرژی و ایمنی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۴) بیماریهای عفونی و آمیزشی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۵) آشنایی با ایدز و تظاهرات دهانی آن
- ۶) آشنایی با بیماری عصبی-عضلانی-استخوانی و تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۷) آشنایی با بیماریهای تنفسی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
- ۸) آشنایی با ملاحظات دندانپزشکی بارداری و شیردهی و تظاهرات دهانی آنها
- ۹) بیماریهای تغذیه ای (اختلال کلسیم و ویتامین) تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن

* هدف کلی

آشنایی با غدد داخلی (دیابت، تیروئید، آدرنال) تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سبب شناسی و نمای بالینی بیماریهای غدد درون ریز شایع را شرح دهد
- درمان پزشکی بیماریهای غدد داخلی شایع را بیان نماید
- تستهای آزمایشگاهی و روشهای پاراکلینیکی ساده و نتایج آن ها را بخوبی تجویز و تفسیر نماید
- تدابیر دندانپزشکی و ملاحظات بهداشت دهانی بیماریهای شایع غدد داخلی را اتخاذ نماید
- یافته های دهانی-فکی-بالینی مرتبط با اینگونه بیماران را شناخته و بیان نماید.
- اهمیت و تاثیر این دسته از بیماریها را بر سلامت و وضعیت دهان را شرح دهد
- مکانیسم های عمل غدد درون ریز را در یک فرد سالم و بیمار افتراق و بیان نماید
- اختلالات شایع در اثر هورمون رشد و سایر غدد داخلی و علائم دهانی آنها را توضیح دهد
- علائم کلینیکی و پاراکلینیکی شایع در بیماران مبتلا به دیابت را نام ببرد.
- تداخلات دارویی بیماران مبتلا به دیابت را توضیح دهد.
- تظاهرات دهانی بیماران مبتلا به دیابت را توضیح دهد.
- علائم و نشانه های شوک انسولینی را نام ببرد.
- ملاحظات دندانپزشکی بیماران مبتلا به دیابت انواع اول را توضیح دهد
- ملاحظات دندانپزشکی بیماران مبتلا به دیابت نوع دوم را توضیح دهد.
- تظاهرات دهانی بیماری آدیسون را توضیح دهد.
- تدابیر دندانپزشکی بیماری آدیسون را شرح دهد
- تظاهرات دهانی کوشینگ را نام ببرد
- تدابیر دندانپزشکی بیماری کوشینگ را توضیح دهد
- انواع بیماریهای آدرنال موثر در بیماریهای دهان را نام ببرد
- انواع مشکلات تیروئید در بیماران دندانپزشکی را نام ببرد
- نحوه معاینه غده تیروئید را بیان نماید
- ملاحظات دندانپزشکی مبتلایان به پرکاری تیروئید را شرح دهد
- ملاحظات دندانپزشکی مبتلایان به کم کاری تیروئید را شرح دهد
- اقدامات اورژانس هنگام طوفان تیروئیدی را بیان کند
- عوارض و تظاهرات دهانی در مبتلایان به تیروتوکسیکوز را شرح دهد
- عوارض و تظاهرات دهانی در مبتلایان به کم کاری تیروئید را بیان نماید
- عوارض و تظاهرات دهانی در مبتلایان تیروئیدیت را شرح دهد

*هدف کلی

آشنایی با بیماریهای کلیه، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع مختلف بیماریهای کلیوی را همراه با اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی بیان کند.
- علایم بالینی بیماریهای کلیوی را شرح دهد.
- عوارض سیستمیک بیماریهای کلیوی را شرح دهد
- تست های لابراتواری اصلی جهت تشخیص بیماری کلیوی را بیان کند.
- درمان پزشکی بیماری های کلیوی را به اختصار شرح دهد.
- دیالیز و انواع آن را نام ببرد.
- ملاحظات دندانپزشکی برای بیماران کلیوی، دیالیز و کاندید پیوند کلیه را شرح دهد
- ملاحظات دارویی بیماران کلیوی را در ارتباط با اعمال دندانپزشکی توضیح دهد
- تظاهرات دهانی بیماریهای کلیوی و داروهای مرتبط با آن را بیان کند.
- تغییرات طرح درمان در بیماران کلیوی، دیالیز و کاندید پیوند شرح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با آلرژی و ایمنی و ملاحظات دندانپزشکی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آلرژی را تعریف کرده و انواع مختلف واکنش افزایش حساسیت را نام ببرد.
- اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی انواع مختلف واکنش افزایش حساسیت و آلرژی را توضیح دهد
- علایم کلینیکی و نشانه های انواع آلرژی را شرح دهد
- نحوه کنترل و درمان انواع و آلرژی را توضیح دهد
- بیماری روماتوئید آرتريت را تعریف کرده و اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد.
- علایم کلینیکی و پاراکلینیک بیماری روماتوئید آرتريت را شرح دهد
- درمان پزشکی و نحوه کنترل بیماری روماتوئید آرتريت را شرح دهد
- بیماری لوپوس ارتیماتوز را تعریف کرده و اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را توضیح دهد
- علایم و نشانه های کلینیکی و یافته های لابراتواری بیماری لوپوس ارتیماتوز را شرح دهد
- درمان پزشکی بیماری لوپوس ارتیماتوز را به اختصار شرح دهد.
- تظاهرات دهانی و عوارض انواع واکنش افزایش حساسیت را در دهان توضیح دهد.

- تغییرات طرح درمان و ملاحظات دندانپزشکی بیماران مستعد به انواع آلرژی را شرح دهد
- تظاهرات دهانی و عوارض بیماری روماتوئید آرتريت را شرح دهد
- تغییرات طرح درمان و ملاحظات دندانپزشکی بیماران مبتلا به روماتوئید آرتريت را شرح دهد
- تظاهرات دهانی و عوارض بیماری لوپوس ارتیماتوز را شرح دهد
- تغییرات طرح درمان و ملاحظات دندانپزشکی بیماران مبتلا به لوپوس ارتیماتوز را شرح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با پاتولوژی بیماریهای عفونی - آمیزشی و تظاهرات دهانی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- عامل و پاتوژن، مراحل بیماری، نماهای بالینی هیستوپاتولوژیک، انواع و روشهای تشخیصی و پروگنوز بیماری سفلیس را شرح دهد
- عامل و پاتوژن، مراحل بیماری، نماهای بالینی هیستوپاتولوژیک، انواع و روشهای تشخیصی و پروگنوز بیماری سل را شرح دهد
- عامل و پاتوژن، مراحل بیماری، نماهای بالینی هیستوپاتولوژیک، انواع و روشهای تشخیصی و پروگنوز بیماری هرپس سیمپلکس را شرح دهد
- عامل و پاتوژن، مراحل بیماری، نماهای بالینی هیستوپاتولوژیک، انواع و روشهای تشخیصی و پروگنوز بیماری وارسلازوستر و زونا را شرح دهد
- عامل و پاتوژن، مراحل بیماری، نماهای بالینی هیستوپاتولوژیک، انواع و روشهای تشخیصی و پروگنوز بیماری کرونا را شرح دهد
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

*هدف کلی

آشنایی با ایدز و تظاهرات دهانی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اتیولوژی بیماری ایدز را توضیح دهد
- روشهای انتقال این بیماری را بیان نماید
- درمورد ریسک انتقال این بیماری در پرسنل بهداشتی توضیح دهد
- پاتوفیزیولوژی ایدز را شرح دهد
- بیماریها و عوارض همراه ایدز را در مراحل مختلف نام ببرد

- عوارض و علائم دهانی بیماری ایدز را شرح دهد
- داروهای مورد استفاده در مبتلایان ایدز را بیان نماید
- ملاحظات دندانپزشکی در بیماران ایدز را شرح دهد
- تغییرات لازم در طرح درمان مبتلایان (HIV) را شرح دهد
- در مورد خطرات ناشی از اکسپوزر دندانپزشک به بیماری، توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با بیماری عصبی-عضلانی-استخوانی و تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بیماری صرع را تعریف کرده، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را توضیح دهد
- علائم بالینی و درمان پزشکی بیماری صرع را توضیح دهد
- بیماری پارکینسون را تعریف کرده، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد
- علائم بالینی و درمان پزشکی بیماری پارکینسون را توضیح دهد
- بیماری آلزایمر را تعریف کرده، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد
- علائم بالینی و درمان پزشکی و نحوه کنترل بیماری آلزایمر را توضیح دهد
- بیماری مالتیپل اسکلروزیس را تعریف کرده، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد
- علائم بالینی و نحوه درمان بیماری مالتیپل اسکلروزیس را شرح دهد
- ملاحظات دندانپزشکی و تظاهرات دهانی بیماری صرع را شرح دهد.
- ملاحظات دندانپزشکی و تظاهرات دهانی بیماری پارکینسون را شرح دهد.
- ملاحظات دندانپزشکی و تظاهرات دهانی بیماری آلزایمر را شرح دهد.
- ملاحظات دندانپزشکی و تظاهرات دهانی بیماری M.S را شرح دهد.
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

*هدف کلی

آشنایی با بیماریهای تنفسی و تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن

➤ اهداف اختصاصی

- اتیولوژی بیماری های تنفسی را ذکر کند.
- پاتوفیزیولوژی بیماری های تنفسی را شرح دهد.
- تظاهرات بالینی بیماری های تنفسی را بیان کند.

- تست های تشخیصی بیماری های تنفسی را ذکر کند.
- درمان های مورد لزوم بیماری های تنفسی را توضیح دهد.
- تدابیر دندانپزشکی بیماری های تنفسی را شرح دهد.
- اورژانس های شایع بیماریهای تنفسی در مطب دندانپزشکی را ذکر کند.
- تظاهرات دهانی بیماریهای تنفسی را توضیح دهد.
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

آشنایی با ملاحظات دندانپزشکی بارداری و شیردهی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- پاتوفیزیولوژی و عوارض دوران بارداری را شرح دهد.
- برنامه پیشگیری دندانپزشکی دوران بارداری را بیان کند.
- زمانبندی درمان دندانپزشکی در دوران بارداری را شرح دهد.
- نکات مربوط به رادیوگرافی دندان در خانم باردار (بیمار یا دستیار یا دندانپزشک) را شرح دهد.
- نحوه تجویز دارو های رایج دندانپزشکی را در دوره بارداری و شیردهی بیان کند.
- تظاهرات دهانی دوران بارداری را نام ببرد.
- استئوپروزیس و نحوه کنترل آن و تاثیر آن بر درمان دندانپزشکی را شرح دهد.
- استئونکروز ناشی از دارو در فک و نحوه کنترل آن را توضیح دهد.
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

تظاهرات دهانی بیماریهای تغذیه ای (اختلال کلسیم و ویتامین)

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی کمبود کلسیم و ویتامین D را ذکر کند.
- تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی کمبود آهن و فولات را ذکر کند.
- تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی کمبود ویتامین های گروه B را بیان کند.
- تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی کمبود عنصر معدنی روی را بیان کند.

◇ روش آموزش (یاددهی-یادگیری):

سخرنای کلاسیک ، سخرنای تعاملی ، آموزش و بحث در گروههای کوچک Small group ، آموزش بر پایه حل مسئله PBL ، آموزش آزمایشگاهی ، آموزش کارگاهی ، آموزش در مرکز مهارتهای بالینی Skill lab ، آموزش کلینیکی ، Role Playing یا Role modeling ، Self study ، ژورنال کلاب ، کنفرانس درون بخشی و یا بین بخشی CPC ، آموزش مجازی (الکترونیکی) ، دمانستریشن ، Case Presentation ، آموزش گلوله برفی ، آموزش تیمی ، سمینار ، پروژه ، آموزش توسط همتایان peer assisted learning

❖ استراتژی آموزشی:

Discipline Base ، Integration Base ، teacher center ، studentcenter ، Subject Base ، Problem Base ، Hospital Base ، Community Base ، Standard program ، Elective Base ، Opportunistic Base ، Systematic Base ، Evidence Base ، Critical Thinking base

❖ امکانات آموزشی مورد نیاز:

فیلم آموزشی، لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت، اینترنت

❖ مدرسین:

اساتید گروه آموزشی بیماریهای دهان

❖ منابع اصلی درسی:

- 1) Martin S. Greenburg. Medical Glick, Jonathan A. Ship. Burket's oral medicine. Last edition
- 1) James W. Little, Donald A. Falace, Craig S. miller, Nelson L. Rhodus. Dental management of the medically compromised patient. Last Edition

❖ نوع ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی ارزشیابی تکمیلی

روش ارزشیابی: کتبی و تشریحی Essay ، چندگزینه ای (MCQ) ، کوتاه پاسخ ، جور کردنی Matching ، Extended matching ، شفاهی Oral exam ، صحیح و غلط True & false ، نظر استاد Tutor report ، Log book ، پورت فولیو (کار پوشه) ، DOPS ، ۳۶۰ درجه ، اسکی (OSCE) ، آزمون تعاملی رایانه ای (Computerized pmp) ، چک لیست ، Mini CEX ، مشاهده مستقیم Directed observation ، پروژه ، Self assessment ، Peer assessment

❖ نحوه محاسبه نمره:

در کلاس های تئوری ۹۰٪ امتحان پایان ترم و ۱۰٪ حضور و غیاب و کوئیز سر کلاسی، تور بیمارستانی براساس چک لیست و نظر استاد و آزمون اسکی و کتبی

❖ مقررات درون بخشی:

حضور به موقع و رعایت قوانین و مقررات کلاس، به ازاء هر غیبت غیرموجه ۰/۲۵ نمره کسر خواهد شد

❖ جدول زمانبندی

امکانات مورد نیاز	منابع درسی	روش ارزشیابی	روش تدریس	میزان ساعت ارائه	سرفصل مطالب
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۳	آشنایی با غدد داخلی (دیابت، تیروئید، آدرنال) تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۲	آشنایی با بیماریهای کلیه، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۳	آشنایی با آلرژی و ایمنی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۲	بیماریهای عفونی و آمیزشی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۱	ایدز
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت ، آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۲	آشنایی با بیماری عصبی-عضلانی- استخوانی وتظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۱	آشنایی با بیماریهای تنفسی، تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۱	آشنایی با ملاحظات دندانپزشکی بارداری و شیردهی پیوند اعضا و تظاهرات دهانی
لپ تاپ، ویدئو پروژکتور، نرم افزار پاورپوینت	فالاس برکت آخرین چاپ	طبق موارد ذکر شده	سخنرانی تعاملی، آموزش در گروه های کوچک، آموزش کارگاهی	۱	بیماریهای تغذیه ای (اختلال کلسیم و ویتامین) تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی آن